

SLOVENEK

»SLOVENEK« velja
po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta 90—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
Redna cena celoletno K 240—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 30—
za en mesec 35—

==== Inserati: ====
Enostopna petlitrska (59 mm
štrka in 3 mm visoka ali sje
prostori)
za enkrat po K 4-54
uredni razpisi, poslana
itd. po K 8—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 10.
Izhaja vsak dan izvenitve po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 8. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
svetr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Kulturnobojni inštituti.

II.

Ne vemo, kaj si mislijo župani, učitelji, uradniki, ko jih hočejo slovensko-hrvatsko-srbski demokrati s svojim predlogom k § 95. volivnega reda spraviti pod policijsko in žandarmerijsko kontrolo; kaj si mislijo posebno sodniki, ko bodo razpravljali na podlagi denunciacij in policijskih ovadb o »zločinih« svojih stanovskih tovarišev ali celo predstojnikov ter jih kaznovali z zaporom dveh mesecev do enega leta, z izgubo volivne pravice za 5 let in izgubo službe. Kaj si mislijo, to je njih zadeva; in zadeva njih stanovske časti je, kako stališče naj v javnosti zavzamejo proti izumu demokratske svobode in modrosti. Ostanimo sedaj pri kulturnobojnem inštitutu, ki je pri demokratski stranki v tem predlogu spet planil na dan. Pohotno zadoščanje, ki ga njena glasila tukaj izkazujejo, jasno izpričuje, za kaj jim gre:

Predlog je naperjen predvsem proti katoliški Cerkvi in njenim služabnikom. Z drakonimi policijskimi sredstvi je treba zabraniti, da škofje in duhovniki službeno ni v najmanjši meri ne vplivajo na razvoj političnih strank in na izid volitev, pri katerih hoče ta ali ona politična stranka dobiti premoč.

Kaj pomeni vse to?

Dr. Paleček, ki je imenom demokratske zajednice prejšnjo soboto v Narodnem predstavništvu obljubil, da hoče policijsko-nadzorovalni predlog v specialni debati spraviti na glasovanje, je moder mož. Kot bivši ban gotovo ve, kaj Cerkev dovoljuje duhovnikom na prižnici in kaj jim zabranjuje; gotovo to bolje ve, kakor pa njegov klubov tovariš Juraj Blankini iz Dalmacije, ki ni imel več morda od svojih bogoslovnih let dalje nobene knjige cerkvenega prava v rokah. Pa se bo spominjal, da je sedanjí papež Benedikt XV. dne 15. junija 1917 izdal posebno okrožnico »Humani generis Redemptionem«, kjer duhovnikom vesoljne katoliške Cerkve točko za točko tolmači naloge, ki jih imajo kot propovedniki in razlagatelji besede božje na leci in v cerkvi sploh. Tu pravi v tretjem poglavju, da morajo njih govori, razpravljati »argumenta essentialiter sacra«, predmete, ki so po svojem bistvu sveti in da je vsem propovednikom »de re politica in ecclesiis agere omnino et absolute vetitum«, brezpogojno prepovedano, v cerkvah politične zadeve obravnavati. Vse to popolnoma odgovarja odredbi cerkvenega zakonika (can. 1347 § 1.): »V svetih propovedih se mora razpravljati predvsem to, kar morajo verniki verovati in delati, da se zveličajo.«

Duhovniki niso državni uradniki; državna oblast jim torej v cerkvi in v njih službi nima ničesar ukazovati. Oni so podrejeni cerkveni oblasti; Cerkev pa je popolnoma jasno določila, kaj smejo v cerkvi in na leci in kaj ne smejo. Propovedi o političnih zadevah so jim strogo prepovedane.

Vsi smo veseli, da je tako. V cerkvi hočemo imeti mir in svet blažen oddih; tu hočemo le Boga in njegove besede.

Ce bi se pa morda zgodilo, da kateri duhovnik proti propovedi greši, tedaj se lahko vsakdo pri cerkveni oblasti pritoži, in prepričan naj bo, da bo ta kmalu vse najlepše uredila.

Dr. Paleček pa in njegova demokratska stranka, ki vse to vedo, ubirajo drugo pot. Škofje in duhovnike bi s svojim predlogom radi spravili pod drž. oblast, oziroma kar je še mnogo hujše, pod policijsko oblast slučajno vladajoče stranke! V tem vidimo dvojno sovražnost proti Cerkvi, prvič radi tega, ker hočejo Cerkev usuznjiti državi; drugič, ker hočejo njene služabnike na milost in nemilost izpostaviti terorju kulturnobojnih političnih strank.

Kdo ne ve, kaj naši demokrati ne prištevajo vsega k politiki! Poglejmo še to, da spoznamo še natančneje naravo njih

kulturnobojnega inštituta. Stranke se ločijo po svojih programih in po smereh, ki jih razodevajo pri svojem delu. Lahko si nasprotujejo kot dan in noč po svojih gospodarskih načelih in programih, n. pr. v zadevah valutne reforme, agrarne reforme, del. vprašanja, trg. politike itd.; prav tako so si lahko nasprotni glede volivne pravice, centralizacije ali decentralizacije notranje uprave, zunanje politike itd. Tu je cela vrsta vprašanj, ob katerih stranke v državi nastajajo in po katerih si nasprotujejo. Ta vprašanja, gospodarska in politična, nimajo vsaj direktno z vero in Cerkvijo nič opraviti. Zato tudi ni slišati, da bi škofje in duhovniki službeno, to je kot organi Cerkve, nasproti njim zavzemali svoje stališče. O valutni reformi ni še noben škof pisal pastirskega pisma.

Toda poleg gospodarskih in političnih vprašanj je še cela vrsta predmetov, ki spadajo v področje Cerkve in pri katerih je Cerkev radi svojega od Boga ji danega poklica neposredno zainteresirana. Zakon, šolska vzgoja mladine, sodelovanje pri ti vzgoji, verski redovi in kongregacije, vzgoja svečeniškega naraščaja, nastavljanje škofov in duhovnikov, razmerje med Cerkvijo in državo itd., spadajo samkaj. Kulturnobojne stranke proglašajo krivično in le iz sovraštva do Cerkve in katoliške religije vse te zadeve za politicum, jih sprejemajo v svoj program ter delujejo v javnosti z njim. Proti takim strankam, ki niso več čisto politične, ampak versko-politične, oziroma protiverskopolične ali kulturnobojne, je Cerkev vsekar nastopala: Pij IX. je izdal svoj »syllabus« proti njim; Leon XIII. je pisal proti njim svoje okrožnice in Pij X. je dvignil proti njim zopet nov »syllabus«. Kakor so nastopali papeži, tako škofje in duhovniki.

Za taka vprašanja gre! Škofje in duhovniki naj bi ne smeli več ljudstvu v Cerkvi povedati, katere stranke in kateri listi hočejo razporoko; brezversko vzgojo mladine; ločitev Cerkve od države, to bi dr. Paleček in njegovi demokrati s svojim policijskim predlogom radi dosegli. Zastonj vsi vaši napor! V teh vprašanjih, ki jih vi proglašate za politična, pa so religiozna in uravna, ne bodo škofje in duhovniki kot služabniki Cerkve nikdar molčali, ne v miru, ne doma, ne v javnosti, najmanj pa ob času volitev. Kristusa bi zatajili, nesmrtno duše bi izdali, če bi molčali. Molčali bodo le tedaj, ako vi ta vprašanja izpustite iz svojega programa ter jih prepustite Cerkvi, da jih ona v smislu svojega božjega zvanja rešuje ali sama ali na prijateljski način z državo.

Proti Cerkvi naperjena sovražnost demokratskega predloga sledi tudi iz tega, ker izroča škofje in duhovnike najhujši samovolji. Vzemimo n. pr. slučaj, da imajo pokrajinske vlade v rokah SLS v Ljubljani, demokratska zajednica v Zagrebu, radikaleci v Belgradu itd. Vsaka stranka bo ta predlog le sebi v korist tolmačila, ker ga drugače niti mogla ne bo. Merilo za prestopek v smislu predloga ni očitno ogrožanje javnega miru, ni nastop proti državi ali državni avtoriteti, ampak le politična agitacija. Toda kje začenja politična agitacija? Kaj je pravzaprav politična agitacija kot delikt? Kdaj je kazniva? Zavladati mora najhujša samovolja! Kar bo v Ljubljani prepovedano, bo v Zagrebu dovoljeno in obratno. Ni-li tako orožje brezvestno? Gotovo; a demokratom v boju proti »farjemu« zmemom pripravno!

Zla volja kulturnobojnega demokratskega inštituta se kaže končno še v tem, ker je predlog popolnoma nepotreben. Volitve bodo vendar tajne! Če so pa tajne in je tajnost tako zadržana, da se volivec tega popolnoma zaveda, potem lahko voli kogar hoče, pa naj prihaja agitacija — sit venia verbo — od Boga ali hudiča! Ni-li jasno, da da hočejo demokrati v predlogu le sredstvo za persekucije proti Cerkvi, škofom,

župnikom, kaplanom? Tako je! — Vsak inštitut hoče nasičenja; kulturnobojni inštitut demokratov ga išče tukaj!

Tehniška fakulteta in njena bodočnost.

Univ. prof. Hinterlechner, t. č. dekan teh. fak.:

Tehniška fakulteta ljubljanske univerze sestoji v 1. letu svojega obstanka iz sledečih oddelkov: gradbeni obenem z arhitekturnim, ki se naj pa že pribodnje leto ločita drug od drugega, dalje strojni, elektrotehniški, rudarski, kemični in geodetski oddelki. Na kemičnem imamo sedaj dva, na vseh ostalih oddelkih po štiri semestre. V šolskem letu 1920/21, torej letošnjo jesen, naj bi se otvorila izvenšči geodetski oddelki, na novo na vsakem oddelku še dva semestra izmed ostalih, ali kratko rečeno, kemija naj bi dobila drugi, vsi ostali oddelki pa tretji letnik. Zato bo pa treba izpolniti predpogoj, ki je tolike važnosti, da nisem upravičen le reči brez njega izpolnitve ni misliti na otvoritev novih letnikov v jeseni. Kot letošnji dekan tehniške fakultete smatram naravnost za svojo dolžnost, da opozorim na pretečo nevarnost naše dijake tehnike, njih svojce, vso slovensko javnost in last, not leat tudi našo pokrajinsko vlado! Od odločitve pokrajinske vlade je namreč trenutno nadaljni razvoj in morda celo obstanek tehniške fakultete bolj odvisen kot od kateregakoli drugega činitelja.

So krogi, ki mi bodo morda očitali, da je nepotrebno stopati s tem člankom pred javnost, ker se z njim duhovi razburjajo. Temu po moji sodbi ni tako. Ker se razvijajo stvari za tehniško fakulteto trenutno na način, da se bo moralo prijaznosti naše dijaštvo in njega vzdrževalci morda prav kmalu z misliti, da si mora izbrati nov zavod, kjer bo nadaljevalo svoje študije, in ker si bo moralo preskrbeti v tem slučaju — ta namen do jeseni tudi gmočnih sredstev, za to je treba v vsakem oziru jasnosti. In upravičeno bi se mi smelo očitali, da sem pustil dijaštvo na zasneženem zavedno njegovih življenjskih potreb, da ga ne opozorim pravočasno na pretečo krizo. Veržnik pošlje svojega v drago, tuje mesto laško vsak študent, pripadniki srednjega stanu — takih finančnih eksperimentov dandanes ne preneso. Iz teh krogov so pa danes (skoro) vsi naši tehniki. To in kar bom še navedel, je moralna legitimacija tega-le članka.

I.

Ze jeseni lanskega leta sem stavil prilično predlog, ki ga je zaznala oficijelno tedanja pokrajinska vlada, da si ogleda mešana komisija prostore tukajšnje obrtne šole z namenom, da se prepriča, so li ti ogromni prostori vsestransko izrabljeni ali ne. Predmetni predlog mi je postal pozneje pravcati »ceterum censes«, ki sem ga lansiral in zastopal pri vsaki priliki, kadar se je šlo za ubikacije tehniške fakultete. Misel, ki me je pri tem vodila, je bila v bistvu sledeča.

Vedel sem, da ima vsa obrtna šola le okroglo 300 učencev in učenk. Posloppje ima poleg razsežnih kleti 2 nadstropji, visoko prtiliki in na dvorišču še posebno stavbo. Na vsako etažo porazdeljeni ne pride na eno celo etažo niti 100 učencev. V dvoranah s kakimi 5, oziroma 6 ogromnimi okni v eni fronti, jih sedi torej le komaj 20. To je potrata prostorov, ki je le na ta način razumljiva, ker je bivša država predpisovala, kakšna naj bo stavba, stalo jo pa ni vse skupaj niti vinarja; saj je morala graditi občina. Le mimogrede naj pripomnim, da sedi v nekaterih teh dvoranah pri predavanjih tehniške fakultete okroglo po 150 in več slušateljev! Takih prostorov bi se dalo pridobiti za tehniko nekoliko glasom mojega predloga, če se z manjša nekaj učilnic za obrtno šolo, kar bi se dalo s tem doseči, da se prestavi par tenkih, vmesnih zidov, v katerih ni nikakih cevi dimnikov itd. V

kljub temu, da je bila upravičenost mojega predloga jasna kot beli dan, sem našel povsod — gluha ušesa. Bivša vlada se ga ni dotaknila, moj predlog ji je bil isto kot lisici v kopo zviti — jež. Občina ljubljanska se je pa izjavila po svojem reprezentantu, da odobri vse, kar ukrene v tem oziru — vlada, samo vtika se ne v stvar aktivno!

Specialno na strani gosp. župana dr. Tavčarja, sem našel vse razumevanje za težnje tehniške fakultete, ki mi je celo izjavil, da misli tudi sam: 1. da bi bilo začasno dosti mesta za oba zavoda, za viš. obrtno šolo in za tehniško fakulteto, in 2. da se mestna občina ne bo protivila preureditvi prostorov obrtne šole, če to odredi — pokrajinska vlada.

V tem razvojnem stadiju vsega vprašanja sem se obrnil aprila meseca do političnega očeta slovenske univerze, do g. poverjenika dr. Karel Verstovška, ki je bil tudi sedaj prvi in edini — kar konstatujem izrečno, — ki ni bil — vsaj tedaj — pripravljen pomagati univerzi z lepimi besedami, ampak tudi z dejanji! V svrhu objektivne ocene Verstovškovega koraka naj pripomnim, da je naša univerza po zakonu avtonomna, vsled tega torej ni podrejena poverjeništvu za uk in bogočastje, ampak direktno ministrstvu. Kakor prejšnja vlada, tako bi bil tudi Verstovšek vso zadevo lahko vsaj zavladeval; tega pa ni storil. Za 29. dan meseca aprila je sklical anketo v obrtno šolo, ki smo se je udeležili; zastopnik poverjeništvu za uk in bogočastje, zastopnik mestne občine ljubljanske, vodstvo obrtne šole in podpisani kot zastopnik tehniške fakultete.

Pri tej priliki sem obrazložil znova vodilne misli svojega načrta, ki obstojajo v bistvu iz spodaj sledečih idej, ki sem jih pa zastopal šele, ko sem podal nastopno principielno izjavo.

Življenje je primerjati fino organiziranemu stroju. V njem se vrta nešteto večjih in manjših koles; tu rabimo opor razne odporne sile, tam različnih vijakov, vzmeti itd. Če izločiš iz takega stroja le eno kolo, ti stroj pač ne funkcionira več. Podobno velja danes bolj kot kdaj o našem narodnem in gospodarskem življenju. Pri vsakem tehniškem delu je treba marljivih rok, tudi najpriprostejšega delavca; brez njega se ne opravi nič. Ravno tako sigurno je pa, da se tudi ne opravi v tehniki ničesar brez duševnih vodnikov in to so brezdvoma na višku situacije stoječi inženirji. Vmes stoji v modernem življenju še en činitelj: obratovanje in kakor se imenujejo še sicer absolventi obrtnih šol, kajti za vse nadzorovalno delo navadni delavec vsaj navadno ni zadostno izobražen, inženier bi bil pa za to — predrag. V njegovih študijah naloženi kapital se mora višje obrestovati. Sicer bi pa bila taka zaposlenost vsaj navadno tudi potrata duševnih zmožnosti. — Tako se je glasila torej principielna moja izjava, ki utemeljuje, kakor upam, zadostno jasno potrebo obrtne šole, iz česar sledi, da se ji prizna po strani tehniške fakultete ne le njena eksistenčna pravica, marveč se želi, kakor sem ustno tudi dejal že v predmetni principielni izjavi, da je potrebna obrtna šola v marsikaterem oziru še bistvene izpopolnitve. Praktično bi bilo pa potem le še želeči, da se posvetijo absolventi obrtne šole po dokončanih študijah res industriji in obrti, kar se doslej žalibog splošno ravno ne more reči, kajti večina njenih absolventov je drla le v urade (pošta, železnice itd.), ne da se posveti kakorkoli praktični uporabi priučene snovi. Za vzgojo uradniškega naraščaja se ni obrtna šola ustanovila! (Dalje.)

Dr. Val. Rožič:

Gospodarski zvon.

Vivos voco — žive kličem
mortuos plango — mrtve objokujem
fulgura frango — grome ugačujem.

Koroški Nemci so leta 1917, ko je avstrijska vojna uprava z brezbrazno drznostjo rekvirirala cerkvene zvonove, javno in uradno proglašili po svojih časo-

pisih svetu dejstvo, da avstrijska vlada le zato ni vzela velikega gosposvetkega zvona za vojne namene, ker je gosposvetki veliki zvon skupna nacionalna last Korošcev (Nationaleigentum des Kärntner Volkes).

Koroški Nemci so se tedaj jako previdno izrazili o lastninski pripadnosti znamenitega gosposvetkega zvona; niso rekli ali celo poudarili, da je last samo nemškega ljudstva, ampak »koroškega«, torej vseh Korošcev: Slovencev in Nemcev! Koroški Nemci so že leta 1917. instinktivno čutili, da se bo bil hud boj — ne boj, temveč »mesarsko klanje« za gosposvetki zvon! In res! Vse to se je že zgodilo! Tudi okoli Gospe Svete je tekla jugoslovanska kri za našo staro pravdo — za Gosposvetko polje! Toda kljub temu, da so meseca junija 1919 jugoslovanski junaki zasedli zgodovinsko Gosposvetko polje in da nam je mirovna konferenca v svojem prvem sklepu — seveda s »pridržkom« — isto tudi pripoznala, vendar se še danes — po enem letu — nahaja Gosposvetko polje za vojvodskim stolom v spornem pasu B — pod nemško upravo.

Toda bliža se zgodovinska ura odločitve, oni usodepolni dan, ko bodo »Korošci« sami odločili, kam pripade stari veliki gosposvetki zvon, kam zgodovinsko Gosposvetko polje s svojim starodavnim vojvodskim prestolom.

Glasevanju v coni A se bliža s trdimi, neizbežnimi koraki tudi glasovanje v coni B — na Gosposvetkem polju! Tedaj se bo odločilo, čigav bo znameniti gosposvetki zvon — naš — jugoslovanski — ali nemški!

V prestolici Slovenije — v beli Ljubljani so sprožili koroški akademiki hvalevredno in pomenljivo misel: ustanovitev društva »Gosposvetki zvon«. Dolgo so že gojili v svojih navdušenočutih srcih in dušah to prelepo misel, a si niso prav upali z njo na dan. Toda pomenljiv čas in resen položaj, v katerem se nahaja Koroška Slovenija baš sedaj zlasti pa A in B pas sta pregnala vse pomisleke in koroški akademiki so sklenili ustanoviti v Ljubljani nekako plebiscitno društvo z imenom »Gosposvetki zvon«. Vsa pripravljala dela in društvena pravila so že dovršena in predložena oblasti v potrjenje in v najkrajšem času se bo vršil ustanovni občni zbor.

Kaj je torej prvi in glavni namen novega društva »Gosposvetki zvon«? To društvo, ki ni politično in stoji izven strank, ima predvsem in v prvi vrsti namen, zainteresirati vso širšo slovensko in jugoslovansko javnost za plebiscit na Koroškem. Pa ne samo za plebiscit, ampak za celo Koroško sploh: za Ziljsko in Kanalsko dolino, za koroške šege in običaje, za koroško narodno pesem in pravljice, pokazati vsem Jugoslovanom naravno krasoto, lepoto in veliko bogastvo Slovenskega Korotana.

Društvo »Gosposvetki zvon« bo zlasti zdaj v plebiscitni dobi glasno klicalo iz visokih gosposvetkih lin ob zadnji, dvanajsti uri po celi Sloveniji — Jugoslaviji z zgoraj omenjenim geslom: Vivos, voco — mortuos plango — fulgura frango! S predavanji, brošurami, s članki po časopisih, letaki, razglednicami, zemljevidi, s cvetličnimi dnevi, društvenimi prireditvami sploh, z vlogami itd. bo »Gosposvetki zvon« klical vse Jugoslovane na pomoč, na narodno obrambeno delo za Koroško. Razni govorniki, odlični in zaslužni koroški rojaki kakor naš narodni mučenec in begunec poslanec Grafenauer, posl. dr. Saubach, sodnik dr. Cemer, župnik dr. Arnejc in Arnuš, ravnatelj dr. Kotnik, zobozdravnik dr. Janežič, profesor-ravnatelj dr. Mišič, odvetnik dr. Müller, prof. dr. Arnejc, vseučil. prof. dr. Kušej in dr. Rožman, gospa dr. Piskernikova, Špicar in dr. bodo prišli na ljudske shode in tabore na Kranjsko in Štajersko ter kot domačini trpini naslikali sedajnost in preteklost na Koroškem. Nastopili bodo tudi narodnozavedni vrli kmetski koroški fantje in dekleta ter tako zanetili oženj navdušenja in razumevanja in na ta način potegnili za seboj narod, vso jugoslovansko javnost v plebiscitno valovanje in bojevanje za Koroško.

Društvo »Gosposvetki zvon« bo v svojem delovanju in stremljenju podpiralo bodisi gnotno bodisi moralno »Narodne svete« po Koroškem, zlasti centralni »Narodni svet« v Velikovcu ter tako skušalo pripomoči do častne zmage pri glasovanju. Kakor veliki gosposvetki zvon bo skušalo društvo predoneti, prepviti in preglasiti koroške meje — Karavanke ter vzbuditi mrtve — zaspane k navdušenemu in nesebičnemu narodnemu delu za Koroško. Zato ustanovitelji društva »Gosposvetki zvon« trdno upajo in pričakujejo, da se bo njegovemu klicu in vabilu odzvala cela slovenska in jugoslovanska javnost z odprto, razumevajočo dušo in z darežljivimi rokami, ko bo klicalo na oprostitve zatiranih, tlačnih, »Na smrt obsojenih« izpod tujčevega jarma.

Nemci na Koroškem, v Avstriji in zunaj Avstrije — v veliki Nemčiji, vse se je organiziralo v to svrhu, da nam še v zadnjem trenutku iztrgajo, ukradejo Go-

sposvetko polje z vojvodskim prestolom, prelepo Vrbsko jezero z Otokom, Rož in Podjuno z njenimi naravnimi lepotami in bogastvom.

Razširjeno in prepreženo imajo javno in tajno organizacijo po celi Avstriji in Nemčiji, pa tudi po slovenski Koroški in cel ogromen aparat deluje z vso paro in močjo. Znani vseučil. nemški nacionalni profesorji kakor n. pr. geograf Penck v Berlinu, Sieger v Gradcu in drugi hodijo od mesta do mesta, od društva do društva ter predavajo svojim rojakom o enotnosti, važnosti in vrednosti koroške dežele za Nemško Avstrijo in Nemčijo. — Organizirali so vrh tega sistematično zbiranje prispevkov za plibiscit na Koroškem. Nabira se povsod: med narodom, v šoli med mladino, po zadrugah, industrijskih in bančnih podjetjih ter bogatih zasebnikih; vse, vsak naj žrtvuje svoj dar domovini na oltar — za slovensko Koroško! — In slovenska, jugoslovanska javnost? Kaj je ukrenil celokupen slovenski narod za zmago koroških Slovencev ob priliki glasovanja?

Na desnem stolpu gosposvetke cerkve na jugozapadni strani pod kazalom so zapisane velepomenljive besede: »Kdaj bo tebi zadnja bila?« Ko sem prvič bral te v srce segaajoče besede, tedaj sem nehotel rekel sam pri sebi: »Slovenski Korošec, Gosposvečan, kdaj bo tebi, vam, slovenskim Korošcem, zadnja ura bila?«

Zdi se mi, da se zdaj resnično bliža z neizbežnimi koraki oni grozni, velepomenbni zgodovinski dan, ona zares historična zadnja ura, ko bo kladivo s trdimi, neizprosnimi udarci odbilo na gosposvetkem zvonu usodo koroških Slovencev — morda za večne čase! In te bližajoče se usodne udarce v stolpu gosposvetkega zvonika koroški Slovenci lahko zadržijo, zabranijo, ako se strnejo z vsemi ostalimi Slovenci in Jugoslovani v eno močno bojno vrsto, ki bo zabranila izprožitve teh udarcev do konca dni slovenske povestnice.

In te smrtonosne udarce za koroške Slovence v gosposvetkem stolpu zadržati, jih zaobrniti v nasprotno smer ter jih spremeniti v vesele, bodočnost in srečo oznanjujoče akorde, to je glavni in prvi namen, smoter in cilj, ki ga bo zasledovalo novostanovljeno društvo »Gosposvetki zvon«.

Mlačne — zaspane vzbuditi,
Nemške nakane zlomiti,
To hoče zvoniti — storiti —
»Gosposvetki zvon« glasoviti.

Pripravljalni odbor tvorijo koroški akademiki -visokošolci: Grafenauer, Rader, vseučil. prof. dr. Rožman, prof. dr. Arnejc, zobozdravnik dr. Janežič, poslanec Fr. Grafenauer in še par rodoljubov. Pojasnila daje g. dr. Janežič, zobozdravnik v Ljubljani. — Ustanovni občni zbor se bo naznanil po časopisih.

I. jugoslovanski orlovski tabor v Mariboru.

Pisarna Osrednjega pripravljalnega odbora za I. slovanski orlovski tabor posluje v Ljubljani (Ljudski dom, II. nadst.) v vseh zadevah, ki se tičejo tabora: razpošilja taborske izkaznice, sprejema naročila za stanovanja in prehrano, daje pojasnila glede vlakov in urejuje druge tekoče zadeve, pisarna v Mariboru posluje v krajevnih zadevah.

Škof iz Kraljevega Gradca (severna Češkoslovaška) sporoča, da pošlje na mariborski tabor svojega zastopnika ter želi prireditvi najlepšega uspeha.

Buntič, provincijal hercegovskih frančiškanov v Mostaru pride osebno na mariborski tabor. Vnetega zastopnika katoliške misli in organizatorja hercegovskega ljudstva pozdravimo z navdušenjem na taboru.

Taborske izkaznice za I. slov. orlovski tabor je izgotovila Jugoslovanska tiskarna v lični žepni obliki. Osnutek za sliko na naslovni strani je napravil akademik g. Kos. Slika predstavlja Orla-telovadca, ki gleda s križem v roki k nebu. Taborske izkaznice so troje vrst: rumene po 10 kron za aktivno sodelujoče (Orli, Orlice, dijaki, pevci, igralci), roza po 10 kron za udeležence iz mariborske okolice in zelene po 20 kron za udeležence sploh.

Izkaznica bo veljavna le tista, ki bo nosila pečat Osrednjega pripravljalnega odbora, posestniki rumenih izkaznic morajo pa imeti poleg teh še izkaznico svoje organizacije.

Stanovanje v Mariboru. Mariborski hotelirji in gostilničarji so dali za orlovski tabor vse svoje sobe na razpolago Osrednjemu pripravljalnemu odboru, ki bo edini razpolagal s hotelskimi sobami. Cene ne bodo pretirane. Naročila sprejema le Osr. pripravljalni odbor v Ljubljani. Tudi mnogo zasebnikov je radevolje odstopilo svoje sobe. Kdor se prijavi do 5. julija, se mu zagotavlja stanovanje. Prijave sprejema Osrednji pripravljalni odbor v Ljubljani.

Čehoslovaki na taboru v Mariboru. Na Čehoslovaškem vlada največje zanima-

nje za tabor. Čehoslovaki pridejo s posebnim vlakom. Največ udeležencev bo članov Čehoslovaške orlovske zveze in Venkovske (kmetske) omladine. Z organizacijami pridejo tudi njihovi voditelji prof. Šranek, Zampach in dr. Zurek. Potovalni stroški za Čehoslovake so neizmerno veliki, samo potni listi stanejo 300 kron. — Čehoslovaki doprinešajo veliko žrtev, da pridejo vzlic temu v takem številu. In mi naj bi ostali doma?

Katoliška jednota čeških učiteljc iz Olomouca (severna Morava) je sklenila na svojem sestanku 5. junija, da se po večji deputaciji udeleži I. slovanskega orlovskega tabora.

Društvo katoliških akademikov »Moravan« iz Brna pošlje na mariborski tabor veččlansko deputacijo, da dobi tesnejši stik z jugoslovansko kat. akademično omladino.

Italija.

Kriza.

LDU Pariz, dne 15. junija. (DunKU - Brezžično) Zavlačevanje rešitve italijanske ministrske krize je, kakor piše »Journal de Debats«, pripisovati okolnosti, ker hoče Giolitti prej sprejeti ustno poročilo grofa Sforza o pogajanjih v Londonu.

Mažarska.

Volitve.

LDU Budimpešta, 15. junija. (DunKU) Kakor poročajo listi, je iz volivnih okrajev onkraj Tise doslej znano devet volitvenih izidov, po katerih pripada šest mandatov stranki malih kmetovalcev in trije krščansko-nacionalni stranki.

Francija.

Vojaška zveza z Belgijo.

LDU Pariz, 14. junija. (DunKU) Kakor poroča »Figaro«, razmotrivata belgijski načelnik generalnega štaba Maglinse in maršal Foch sredstva in pripomočke, ki bi bili potrebni za uspešno obrambo obeh držav; njih glavno načelo je menda takojšnje sodelovanje Francije in Belgije, ako bi Nemčija napadla Francijo ali Belgijo. »Figaro« dostavlja, da so imeli porazgovori jako povoljen uspeh in da se bodo obravnavanja marljivo nadaljevala. Name-ravani dogovori bi sloneli na najširši podlagi in bi varovali neodvisnost in suvereniteto Belgije.

Nemčija.

Vladna kriza.

LDU Berlin, 14. junija. (DunKU) Poslanec centra dr. Trimborn je večeraj razpravljal s predsedništvoma soc. dem. stranke in nemške ljudske stranke radi eventualnega vstopa v vlado. Ker so se soc. demokratje izjavili proti ljudski stranki, je nemška ljudska stranka izjavila, da je pripravljena sodelovati v čisto meščanski in celo v manjšinski vladi. Kot pogoje za vstop v novo vlado zahteva nemška ljudska stranka, da se imenujejo ministri strokovnjaki in za ministra za zunanje stvari diplomat. Nemško-narodna ljudska stranka je imela večeraj sejo, da razmotri politični položaj. Večeraj popoldne je bila tudi seja predsedništva centra, na kateri je dr. Trimborn naznanil direktive za svoje nadaljnje delovanje.

Razna poročila.

Italijani zapuščajo črno goro.

LDU Berlin, 15. junija. (ČTU) »Berliner Tageblatt« poroča po rimskem listu »Tempo«: Italijanske čete zapuščajo črno goro, Bar in Učinj sta že izpraznjena. Usoda posadke v Skadru ni znana.

Boljševiki prosijo za premirje.

LDU London, 14. junija. (DunKU) Kakor doznava Reuterjev urad, so boljševiki prosili Finsko, naj takoj sklene premirje.

Sestanek Lloyd Georgea z Millerandom.

LDU London, 15. junija. (DunKU - Reuter) Na željo ministrskega predsednika Lloyd Georgea se sestane on in ministriški predsednik Millerand 21. t. m. v Boulogne sur Mer.

Politične novice.

Rekonstrukcija pokrajinskih vlad. Pogajanja za rekonstrukcijo pokrajinskih vlad niso dovedla še do nobenega cilja. Demokratje stavljajo nesprijemljive pogoje. Zahtevajo zase vsa važna poverjeništa. Po našem mnenju to tudi ni prava pot, ki so jo nastopili v Belgradu. Sestava pokrajinskih vlad je v prvi vrsti stvar strank, ki hočejo pokrajinsko vlado sestaviti. Nas n. pr. prav malo zanima, kakšne nazore ima predsedstvo demokratske zajednice o ljubljanski vladi in njeni sestavi. Gotovo je to, da naša stranka ne bo de-

lala štafaže raznim političnim megalomanom.

Še vedno klic po reviziji. Liberalci se še ne morejo uživeti v dejstvo, da je ženska volivna pravica uzakonjena. Še vedno kličejo po reviziji. Glede ženske volivne pravice ne odnehamo. Ženska volivna pravica je izvršeno dejstvo. Prav je pa odgovoril dr. Korošec pri pogajanjih, da bi govorili v drugih točkah o reviziji, če se obenem revidirajo vsi dosedaj objavljeni občinski volivni redi. Potem bo priložnost, da se tudi v drugih pokrajinah vpelje ženska volivna pravica. Demokratom se bo potem ponudila prilika, da postanejo iz platoničnih praktični pristaši ženske volivne pravice.

Pride tudi na dnevni red, namreč ženska volivna pravica. Tako govore sedaj demokratje, ko imajo priliko in čas, da se uzakoni v novem volivnem redu modern postulat. Če stranka, ki demokratično čuti, izvede demokratične zahteve, pravijo, da postopa strankarsko. Vsi so se zbrali, ki samo platonično in »načeloma« zagovarjajo žensko volivno pravico in delajo proti nji. Sedaj je čas, da ste načelni. Sedaj je čas, da niste strankarski. Ko bo izvojevana ženska volivna pravica po demokratično čutečih strankah, nikarte potem zopet govoriti o strankarskih ozirih. Prilika je, da pokažete svoj demokratizem.

Pogodba z Auerspergom. V »Napreju« narodna g. Kristan na izvajanja »Slov. Narodna«, ki so bila naperjena proti njegovi osebi. Pravi, da je žalostno, da se pišejo take nepoštenosti. Tudi mi moramo konstatirati, da je žalostno, da se pišejo proti velikim gospodarskim organizacijam, ki služijo ljudstvu, take nepoštenosti, kakor jih je pisal »Napreju« ravno v zadevi Auerspergovih gozdov. Mi smo mnenja, da mora veljati vsaj ista mera dostojnosti nasproti velikim organizmom kakor posemeznim osebam. Veseli nas, da se ho gosp. Kristan s to zadevo natančneje pečal. Upamo, da pride tudi on do prepričanja, da ni nikjer zapisano, da bi se morali tudi gospodarsko ujesti, če se je že politični boj tako zelo razpasel. Če pa on v isti sapi natolcuje, češ, da je »to soglasje i liberalcev in klerikalcev« v tej zadevi sunljivo, bi mi z isto opravičenostjo, če bi bili zlobni, lahko pristavili, da je še mnogo sunljivejšje soglasje Nakupovalne zadruge in Slovenske eskomptne banke. G. Kristan, kam vede to, če bomo tudi vse gospodarsko življenje postavili na samo sumničenje. Mar menite, da mi nismo pretehtali tudi politične plati te gospodarske pogodbe?

Razmerje glasov na Bavarskem. Sedaj imamo razmerje glasov pri zadnjih volitvah na Bavarskem pred seboj. Od predzadnjih volitev opazamo velik preokret na desno. Socialisti, ki so dobili pri lanskih volitvah 1.200.000 glasov, so izgubili okoli 25% glasov. Uničijoč poraz so doživeli bavarski liberalci. Izgubili so nad 50% glasov. Samostojna kmetska stranka je za četrtino oslabiljena. Izvrstno se je držala krščanska ljudska stranka. Pridobili sta znatno nemško-narodna in nemška ljudska stranka.

Kriza v Nemški Avstriji. Današnji »Napreju« pojasnjuje natančno po »Arbeiter-zeitung« vzroke nemškoavstrijske vladne krize. Mi smo že večeraj povedali svoje mnenje. Glavni vzrok, da je latentna kriza izbruhnila na dan, je bil odlok državnega tajnika za ljudsko brambo, dr. Deutscha, da se volijo za vse instance ljudske brambe vojaški sveti. Ni treba posebnega bistro-umja, da se presodi dalekosežnost, če dobi socialno-demokracija vso oboženo silo v svoje roke. Kaj naj pomeni koalicijska vlada, če ima ena stranka vso vojaško silo v svoji roki. S tem ima v rokah tudi državo. Posebna vlada, v kateri sede tudi zastopniki drugih strank, ni več potrebna. Konstatirali smo tudi, da je odpor proti temu odloku socialistom prišel prav priložno. Za volivni boj hočejo imeti proste roke. Na volivnih shodih bi laže govorili, če ne bodo več imeli soodgovornosti.

Dnevne novice.

Priprave za sprejem regenta, Dne 14. t. m., ob 18. so se na povabilo sekcij-skega svetnika dr. Starca kot načelnika Pripravljalnega odbora deželne vlade za sprejem prestolonaslednika v Ljubljani zbrali zastopniki skoraj vseh narodnih društev in korporacij v dvorani Mestnega doma, kjer jim je sekcijski svetnik dr. Stare pojasnil namen sestanka in jih povabil na čim intenzivnejše sodelovanje pri sprejemu Nj. Vis. regenta. Prečitani je bil načrt za svečan sprejem in za bivanje prestolonaslednika v Ljubljani. Načelnik Pripravljalnega odbora pa je pripomnil, da deželna vlada doslej še ni prejela službenega obvestila o podrobnostih poseta ter da uradno še ni določen dan prihoda, kakor tudi končno veljavni program raznih prireditvev. — Da se Pripravljalnemu odboru deželne vlade za sprejem prestolonaslednika olajša delo, so se sestavili razni pododseki in sicer: 1. Pododsek za svečani sprejem Nj. Visokosti. in sicer od trenut-

ka, ko stopi s kolodvora, pa do njegovega prihoda v palačo deželne vlade. Ta pododsek je pod vodstvom arhitekta, g. Vurnika, ki je v osebnih zadevah strankam na razpolago vsak dan od 17. do 19. v stavbnem uradu mestnega magistrata, kamor se naslavljajo tudi vsi dopisi in prijave. 2. Pododsek za narodne noše pod vodstvom profesorja Alberta Siča, Mestni licej, 3. Pododsek za narodno veselico pod vodstvom narodnega ženstva, ki bo v ta namen stopilo v stik z merodajnimi činitelji, kakor zadruge gostilničarjev itd. 4. Tiskovni pododsek pod vodstvom g. urednika dr. Šmalca, Tiskovni urad deželne vlade. V tem pododseku sodelujejo zastopniki Tiskovnega in Dopsnega urada deželne vlade. 5. Šolski pododsek pod vodstvom zastopnikov višjega šolskega ter mestnega šolskega sveta. Naloga tega pododseka je organizacija udeležbe šolske mladine in srednješolskega dijaštva ter njih učiteljev in profesorjev na slavnostnem sprejemu. 6. Sestavlja se tudi pododsek za olepšavo in dekoracijo mesta, čigar vodstvo je poverjeno predsedniku Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani, g. višjemu računskemu svetniku g. Ivanu Frelihu. — Vrhovno vodstvo za svečani sprejem prestolonaslednika v Ljubljani je prevzel Pripravljalni odbor deželne vlade za Slovenijo za sprejem Nj. Visokosti pod vodstvom sekcijskega svetnika g. dr. Leona Stareta, deželna vlada, telefonska številka 20, kamor naj se naslavljajo vse ustne, pisane in telefonske prijave ter dopisi. — Natančno navodila, končnojavni program ter imena zastopnikov, delegatov, voditeljev itd. raznih pododsekov bodo objavljena, čim Pripravljalni odbor dobi uradne podatke o prihodu prestolonaslednika ter o podrobnostih njegovega bivanja v Ljubljani.

— **Poziv narodnim društvom in korporacijam.** Pripravljalni odbor za sprejem Nj. Vis. prestolonaslednika v Ljubljani ponavlja svojo prošnjo, ki jo je stavil na zadnjem sestanku zastopnikov narodnih društev in korporacij v Mestnem domu, naj dotičnim pododsekom čimprej javijo svojo udeležbo, nadalje približno število sodelujočih članov, oziroma oseb, ki prihajajo v poštev pri sprejemu prestolonaslednika, ter vse podatke, ki so potrebni za pregled in razvrstitev posameznih skupin, društev, korporacij itd. Vsi zainteresenti, ki niso zastopani v gori navedenih društvih, naj se obrnejo naravnost na Pripravljalni odbor deželne vlade za sprejem prestolonaslednika, vladna palača telefon št. 20.

— **Prihod prestolonaslednika.** Nj. Vis. prestolonaslednik obišče Ljubljano. Pri pozdravu nastopijo Slovenci vseh pokrajin v narodnih nošah, in sicer moški in ženske. V svrhu pregleda se obračamo do županov, duhovščine, učiteljstva, društev in drugih organizacij, da blagovolijo v svojem področju zbrati osebe, ki bi hotele priti pri tej priliki v Ljubljano v pravih narodnih nošah in javiti njihovo število »Odboru za organizacijo skupin narodnih noš«. Deželni muzej, Beliweisova cesta 24, in to v najkrajšem času. O pravih narodnih nošah se lahko informira občinstvo po brošuri prof. Alberta Siča: »O naših narodnih nošah«. Razen tega dobivajo zainteresenti tudi ustna pojasnila v deželnem muzeju vsak dan polodne od 2. do 4. ure, izveniš nedelje.

— **Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra** proslavljal se bo v Rogoški Slatini z lepo in veliko prireditvijo, katero sta si zamislila »Odbor Primorke« in »Akademsko društvo jugosl. tehnikov v Ljubljani«. Dne 11. julija, t. j. na predpoldan kraljevega rojstnega dne, vršila se bo velika ljudska veselica v parku pred kopaliskim domom; 12. julija, t. j. na večer rojstnega dne Nj. Vel. pa bo v kopaliskih dvoranah akademski ples. Zanimanje je že sedaj veliko in soditi po predpripravah bo to prireditev posebne vrste.

— **Tržiška pošta.** Zopet se čujejo nekaj dni sem vesti, da nameravajo tukajšnje drž. pošto kot tako odpraviti in jo degradirati na navadno podeželsko pošto. Ko so se pred dobrim pol letom širile in vzdrževale take novice, se je občinski odbor trga takoj oglašil s prošnjo na pošto ravnateljstvo, naj ostane pošta taka kot je sedaj. Isti občinski odbor je poslal posebno odposlanstvo v Ljubljano, obstoječe iz zastopnikov trga in industrije. Obkrat se je odgovorilo na pristojnem mestu, da se to ne bo zgodilo. In sedaj se zopet z vso resnostjo raznaša ta vest, češ, da se bo zato podržavila pošta v Kranju. Mi privoščimo Kranjcem drž. pošto, za katero se že veliko let peha, a radi tega ne sme naš trg biti oškodovan. Z velikim trudom so si priborili tržani od avstrijske vlade to postojanko in sedaj naj bi jo nam vzela naša nova država. Za to ni najmanjšega povišanja. Naš trg je eden največjih industrijskih krajev v celi Sloveniji. Obrt se širi kakor malokje drugod. Gradi se nova velika tovarna v bližini, predilnica začneja v večjem obsegu obratovati. Ako se že misli varčevati, naj se to zgodi drugod in ne na naš račun. Tega udarca naš narodno probuveni trg nikakor ne bi zaslužil.

Zato prosimo merodajne faktorje, naj pušče v Tržiču pošto, kakršna je sedaj.

— **Na naslov delegacije ministristva financ.** V Uradnem listu z dne 30. aprila t. l. stoji pod št. 191 naredba finanč. min. glede sprejemanja niklastega drobiža po 10 in 20 vin. za denar po 10 in 20 par, ki jo pa poštni uradi ne upoštevajo, češ da niso dobili od direktije nikakega tozadavnega navodila. — Če je tako, da bo treba vsakemu posamezniku še posebej intimirati naredbe, čemu se pa razglašajo, in čemu nam je potem dragoceni uradni list? —

— **Ali ste že brali »Primitve tatul«** — Splošno umljiv pouk, kako se tatove sedanega časa lovijo in kako naj se ne lovijo. Dobiva se v Jugoslovanski knjigarni. Izvod 2 K. Prodanih 30.000 izvodov je dokaz, da je brošura potrebna, da dosega svoj namen ter zadene nasprotnike v živo. Segajte pridno po njej, ker v kratkem poide.

— **Invalidske podpore.** Iz Belgrada poročajo: Plenarna seja kasacijskega sodišča je odločila, da se višina invalidske podpore za častnike in podčastnike ne določa po plači čina, ki so ga le-ti imeli v trenutku, ko so postali nesposobni, temveč po plači čina, v katerem so bili takrat, ko se jim je odredila podpora.

— **Zidarji za Francijo.** Minister za socialno politiko razmotriva vprašanje, po katerem smejo odhajati na Francosko samo stavbni in zidarski delavci, ki so edini potrebni Franciji za obnovo opustošenih krajev. Ko bo to vprašanje rešeno, se bo uradno objavilo in delavci pozvali. Do tedaj pa naj nihče ne gubi časa in se naj ne javlja radi tega pri ministristvu.

Ljubljanske novice.

lj Sestanek duhovščine ljubljanskega mesta bo danes ob 5. uri popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne.

lj Seja političnega odbora za kolodvorski okraj bo v četrtek dne 16. t. m. ob 8. zvečer. Pridite vsi! Važno!

lj Seja S. K. S. Z. se vrši kot navadno danes v sredo ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. (K)

lj Cvetlični dan v korist koroški decij. V soboto dne 19. in v nedeljo 20. t. m. se bodo v Ljubljani prodajale cvetlice za koroško dečo, katero smo pretekli teden pozdravili kot goste v Ljubljani. — Tudi po drugih krajih Slovenije naj bi se zbiralo v raznih oblikah za Koroško. Zdaj jo rešimo to krasno deželno!

lj Sestanek dam, ki bodo sodelovale pri sprejemu gostov, ki pridejo po mariborskem orlovskem taboru v Ljubljano, bo v sredo t. j. danes ob 4. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstropje.

lj »Odbor Primorke« ima sestanek v petek večer ob 20. uri v »nemški sobi« kavarnar »Zvezda«. Vabijo se tudi druge Primorke, ki imajo veselje do narodnega dela. Sestanek je važen, zato pridite v velikem številu. — Predsedstvo.

lj »Deseti brat« na Ljudskem odru. V nedeljo dne 20. junija ob 8. uri zvečer bo uprizoril Ljudski oder »Desetega brata«, narodno igro v petih dejanjih. Ta igra je znana našemu občinstvu po pristnih Jurčičevih tipih, ki nam jih predstavlja igra na odru. Vstopnice se bodo dobivale v predprodaji že jutri zjutraj. Občinstvo naj si priskrbi vstopnice pravočasno.

lj Osrednja zveza javnih nameščencev cev in vpokojencev ima nujno sejo širšega odbora danes, 16. t. m. ob 20. uri v običajnem lokalu. Dnevni red: Udeležba Zveze pri regentovem sprejemu. Vsi! (K)

lj Zaradi pijanosti in krošnjarenja brez dovoljenja so aretirali Marijo Dolenc, doma iz Leskovca. Dolencova krošnjari s cimeto in z raznimi dišavami.

lj Ukradena obleka. Gospej Mariji Izlaker v Zidovski stezi št. 4 je bil ukraden 150 kron vreden ženski moderček.

lj Ker je kradla perilo, je policija aretirala Marijo Zlobec, znano, že večkrat kaznovano tatico. Ukradeno perilo se je našlo in vrnilo lastniku.

lj Za pet let izgnan iz Ljubljane je Muharn Ramič. Klatil se je po Ljubljani brez posla okoli.

lj Tatvine. Dr. Francu Zbašniku je bila ukradena listnica z 800 kronami, Josipu Snejcu pa listnica, v kateri je bilo 6000 kron. — Mesarju Francu Lovšetu so napravili tatovi 800 kron škode.

Najnovejša poročila.

JUGOSLOVANSKI KLUB ZA ŽENSKO VOLIVNO PRAVICO.

Belgrad, 15. junija. Jugoslovanski klub bo v specialni debati k točki 9. volivnega reda stavil sledeči predlog: Pravico voliti poslance imajo vsi moški in ženske, ki so do začetka sestavljanja volivnih imenikov dovršili 21. leto in so jugoslovanski državljanji.

DR. BREJC V BELGRADU.

Belgrad, 15. junija. Danes je došel sem predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Brejc v zadevi koroškega plebiscita in pa radi sprejema rečenta Aleksandra v Ljubljani.

Vse kombinacije, da bi dr. Brejc prišel v Belgrad radi sestave nove deželne vlade, so neresnične, ker tozadevna pogajanja niso še končana v ministrskem odboru.

DEMOKRATI PROTI KONCENTRACIJI.

Belgrad, 15. junija. V današnji seji narodnega predstavništva je prišlo do burnih prizorov med poslanci demokratske radikalne stranke. Poslanec Drašković je repliciral na včerajšnje Protičevno izjavo. Protič je odgovoril, da je včerajšnja izjava dal v imenu radikalne stranke vsled govora poslanca Perliča, ki je govoril v imenu demokratske stranke. Demokrati delajo dan za dnem večje težave narodnemu predstavništvu in koncentracijski vladi, ker stremijo za tem, da razbijejo koncentracijo, brez katere bi se volilni red ne mogel rešiti parlamentarnim putem.

SPECIELNA RAZPRAVA O VOLIVNEM REDU.

Belgrad, 15. junija. Danes ob pol 6. uri popoldne se je pričela specialna razprava o volivnem redu. Pri posameznih točkah bo prišlo do obširnih debat. K točki 1 je v imenu Narodnega kluba izjavil dr. Polič, da Narodni klub ne vztraja pri svojem predlogu, katerega je stavil v volivnem odboru in da tudi ne bo zahteval glasovanja o tem predlogu, pač pa bo glasoval proti tej točki. Narodni klub je proti temu, da bi se konstituenta pretvorila v zakonodajno skupščino. V imenu Ribarčeve skupine je govoril Mašič, ki je poudarjal suvereniteto konstituante. V istem smislu je govoril tudi Jaša Prodanovič.

Belgrad, 15. junija. Demokratska zajednica je stavila predlog, da se vrše volitve 4 mesece po vzakonjenju volivnega reda. Minister Protič je izjavil, da vlada tega predloga ne more sprejeti, ker ni bilo o tem govora niti v ministrskem svetu niti v volivnem odboru.

KANCELPARAGRAF.

Belgrad, 15. junija. Pravoslavni in muslimanski duhovniki odločno nastopajo proti kancelparagrafu, ki ga smatrajo za atentat na duhovščino. Čuje se, da bodo višji cerkveni krogi dvignili svoj glas proti kancelparagrafu in opozorili vlado na neugodne posledice kulturnega boja, ki bi ga povzročil kancelparagraf.

STRAH PRED IZGUBO DIJET.

Belgrad, 15. junija. Včerajšnja in današnja seja parlamenta sta bili dobro obiskani, deloma radi važne razprave o volivnem redu, deloma radi tega, ker je podpredsednik Ribar odredil, da se malomarnim poslancem ne izplačajo dijete. Tako vidiš v parlamentu poslance, ki jih prej nisi nikdar videl, a so sedaj prišli iz strahu, da izgube dijete.

URADNIŠKA DEPUTACIJA V BELGRADU.

Belgrad, 15. junija. V Belgrad je došla deputacija uradniških organizacij v Jugoslaviji. Hrvatsko in Slavonijo zastopata v tej deputaciji dr. Benković in Vodogažec, Dalmacijo profesor Katunović in Terado, Slovenijo Maks Lilleg, Bosno in Hercegovino Turković in Karaman, med tem ko zastopa uradniško organizacijo Srbije v imenu osrednjega odbora predsednik profesor Agatonović. Danes je sprejel deputacijo ministrski predsednik dr. Vesnić, kateremu so predložili spomenico, ki poudarja nezavodovoljstvo uradništva, katero zavzema čimdalje resnejše oblike. Spomenica zahteva med drugim, naj se povišajo dodatki na draginjske doklade za 25 odstotkov od vseh dosedanjih dohodkov. Nadalje zahteva, naj se izplača uradnikom letni nabavni prispevek 4000 kron za oženjene in 2000 kron za neoženjene. Nadalje zahtevajo uradniške organizacije, naj se službena pragmatika uveljavi s sodelovanjem uradniških organizacij samih.

POGAJANJA Z AVSTRIJO PREKINJENA.

LDU Belgrad, 15. junija. Ker niso imeli avstrijski delegati zadostnih navodil od svoje vlade v svrhu sklepa nove trgovinske pogodbe, so se hoteli vrniti na Dunaj, da bi se posvetovali s svojimi tovariši v avstrijski vladi. Medtem pa je nastala na Dunaju vladna kriza in so se radi tega prekinila pogajanja v Belgradu.

BATINE ZA VERIZNIKE.

LDU Budimpešta, 15. junija. (DunkU) (Narodna skupščina.) Poslanec Homanay smatra, da bi bilo potrebno uvesti za veriznike batine in zahteva za nepoboljšljive navijačce cen smrtno kazen. Nato je bila seja zaključena.

BORZA.

LDU Zagreb, 15. junija. Devize: Berlin 248—252, Italija 480—500, London 0—335, New York 0—90, Pariz 590—600, Praga 214—219, Švica 0—1750, Dunaj 56—57.50. Valute: dolarji 78—80, avstrijske krone 55—56, carski rublji 130—135, čehoslovaške krone 195—215, angleški funti 0—335, napoleonorji 275—280, nemške marke 240—245, feji 200—203, souverejni 310—345, turške lire v zlatu 0—340.

Narodno gledišče.

Drama.

Sreda, 16. junija, Dvoboj. Ab. E.
Četrtek, 17. junija, Veleja. Ab. C.
Petek, 18. junija, zaprto.
Sobota, 19. junija, Ljubosmje. Ab. B.
Nedelja, 20. junija, Veleja. Ab. D.

Opera.

Sreda, 16. junija, Vesele žene windsorske. Ab. izven. Gostuje gosp. Nikola Zec, basist državne opere na Dunaju.
Četrtek, 17. junija, Vesele žene windsorske. Ab. izven. Gostuje g. Nikola Zec, basist državne opere na Dunaju.
Petek, 18. junija, Il Trovatore. Ab. B.
Sobota, 19. junija, Jevgeij Onegin. Ab. E.
Nedelja, 20. junija, Vesele žene windsorske. Ab. A.

Prosveta.

pr Veleja. Prizori z vasi v treh dejanjih. Spisal Anton Novačan. Režiser Osip Sest. — Kot pojav sam na sebi je to delo značilno že radi tega, ker ima odločno naturalističen pečat, kljub temu, da se doma in drugod naturalizmu še vedno vsaj v bistvu oddaljujemo. Ta plat drame, ki je čisto prav odurna in nikoli prikupljiva, je k sreči samo njen zunanji odznak, dejanje samo pa, gre na vztraj in postane problem. Ta študija je seveda resnična samo v danem slučaju, kajti kljub temu da nosi dejanje precej verjetnih in običajnih potez, je vendar oseba, za katero gre, prav posebna natura, hudi duh, kakor se imenuje sama. Radi tega, da je večina žensk sploh nezmožna da potem ko propadejo, ne poznajo več nobenega stika z dobrim in so dosledne v propalosti, sicer problem na verjetnosti ne izgubi, za dramo v celoti pa je res čudno, da ni niti enega človeka, ki bi ne govoril samo o lepih nogah in rokah Velejinih. Jedro stvari, da Veleja kot zakonska žena propade po krivdi svoje okolice in kmetiške morale — to je Novačan mojstrsko razpredel v dveh dejanjih — v naravnost dramatičnem dokazovanju — da pa ta propala žena ni leno, resignirano mrtvilo, temveč grozno katastrofo snujoči demon, torej tega, kar bi pomenilo višek dramatične sile, pa ni prav nič srečno razvil. Problem je rešen, vrh drame pa se je zlomil nad njim. Sila, ki je vtisnjena v drugem dejanju, bi morala še vzdržati tretje, tako pa je nastal med obema prelom, katerega ne povzročijo samo neenotnost časa, temveč dejstvo, da je pisatelj strukturno podlegel: vsa sila, ki je tudi v tretjem dejanju skrita, niti dramatično ne deluje. To je epilog. Nebistvena bi se zdela smrt Velejeva, vendar pa primorana vsled bistvenosti poslednjega dramatičnega prizora: naturi te ženske dosledno je, da po dolgem notranjem obupu, igranem smehu, povaljanem v pohotnosti, do katere jo je privedel mlif, pride do izbruh: »Udovaj! Sedaj je rešena vseh, vsakemu je začrtala svojo pot, ona demon in se obenem otesla vseh. Popolnoma epično, povrhu še groteskno je njeno razmerje z obema starcema: hudi duh, ki je šel tudi v Petra, »to nedolžno jagnje«, prihodnjega hudodelca, ta najgobja tragika, bi morala biti močnejše poudarjena. Vse kriči tu po novem drugačnem dejanju. Za podrobno analizo, ki jo drama vsled svoje psihološke verjetnosti zasluži, žal tu ni prostora in naj počaka tiskane knjige. Baza drame je: »Vstvarjen za mene, si šel drugam, vstvarjena za tebe, hodim svoja pota. Tu je struna počila,« pravi Veleja Lentu, ki jo svari. Prvi grešnik je postal moralist.

Vprizoritve k najboljšim letošnjim uspehom ne moramo šteti. Preutrujenost najjasnejše označuje našo letošnjo sezono in tej ni ušla Veleja. Tudi scenično ne. Pečeniče si človek skoro ni mogel predstavljati vsled neznanosti in neznačilnosti predmeta, dočim je bila desna stran z ozadjem vred posročena.

Izmed moških je podal izčrpano figuro edini g. Martičević kot Velej; ne gre za zunanjo lepoto, temveč za resničnost osebe. — G. Pregarc s svojo izključno pasivno vlogo ni mogel nikamor. — G. Danilo pa se je kot Bogatin razvil šele v drugem dejanju. Njegovi prizori z Velejo v drugem dejanju so čista umetnost. G. Rakusa je Petra obdal s preveč močno potezo plahosti. — G. Ločnik in Plut pa sta oba starca razvila preko realnosti v smeh in na tem je trpela vprizoritve. Ga. Juvanova kot Veleja nam je ustvarila močan naturalističen tip — docela pa ga ni izčrpala dasi ga je doumela. Najbolj so se ji posrečili efektivni prizori dočim je v mirni igri šla manj globoko, Mati gđ. Rakarjeve je bila res — kakor nevaležen in za igralko malo zanimiv predmet — sijajno opremljen; premalop pa se je zavedala, da na njej leži drugo dejanje. — Poudarimo še, da je to četrto izvorno delo letošnje sezone, kar je vsekakor tudi lep uspeh naše književnosti. Fr. Koblar.

Turistika in sport.

Kolesarska dirka kluba kolesarjev in motociklistov Ilirija na progi Ljubljana — Bled 50 km se je vršila v nedeljo ob prilicno slabem vremenu, a dokazala je, da Slovenci nismo ravno zadnji na športnem polju. Uspeh, ki so ga dosegli dirkači, je samo znova potrdil, da smo že daleč izven začetništva. Start je bil ob 9. uri popoldne v šiški pri 2 km. Startali so vsi prijavljeni dirkači in naš neumorni športnik major Jaklič je izpustil točno ob 9. težko skupino z 10 tekmovalci. To so oni zmagovalci težki borilci, ki tako uspešno tekmujejo z lahko skupino naših predvojnih prvakov. 15 minut za temi so startali lahki, ki so v izredno lepi formi odpeljali in vozili vztrajno skupaj do Kranja in še dalje, razven dveh mlajših začetnikov, ki sta zaostajala. Na vodstvu so menjavali vso to pot. Pri križišču Tržiške ceste prevzame zopet Deržaj vodstvo, katero pa izrabi v to, da se ne pričakovano odtrga od ostalih, kar se mu v ostrem tempu tudi posreči, vendar so takoj za njim Bevc, Siard in Šolar, dočim jih ostali brezuspešno poizkušajo dohiteti. V lahki skupini so pokazali mladi dirkači izvrstno sposobnost in kvaliteto in postajajo prav opasni stari prvakov. Sedaj sta na vodstvu menjavaje Bevc in Deržaj, ki obeta interesanten boj na cilju, ko vrže blato nenadoma Bevc in mu vzame s tem vse šance za prva mesta. Medtem je vozila težka skupina v najhitrejšem tempu do Kranja, kjer se je počela

krušiti in ki se je v brezniskem in podbreškem klancu skrčila na pet oziroma na 3. Na vodstvo sta vztrajno vozila Perdan in Zanoškar, ki sta dobro skrbela, da jima lahka skupina ni prišla za hrbet. Kljub intervalu 15 minut na startu lahka skupina ni mogla dohiteti teže in tako sta privozila Perdan in Zanoškar prva v cilj kojih sledni je še zadnji trenotek prekosil Perdana in si pridobil s tem prvo mesto v teški skupini z 2 urami 2 min. 9 in 2 tretjinami sek., tik za njim kot drugi Perdan in 2 min. 33 sek. za tem kot tretji Bar Vinko. Za tem je pripeljal naš novi prvak v lahki skupini Deržaj kot prvi v tej skupini z 1 uro 50 min. in 55 sek., 37 sekund pozneje Siard kot drugi. 2 min. 33 sekund pozneje prehitil Šolar Šiškočiča tik pred ciljem in plačira slednjega na četrto mesto. 18 sek. za nji-

ma pride Bevc kot peti. V teški skupini je prišel Gruntar kot četrti in Križman kot peti. — Uspeh dirke je za Ilirijo časten in hitrostni čas Deržaja ob deževnem vremenu in blatni cesti prvoreden. Enako je pokazala skupina s težkimi kolesi izvrstno vsposobljenost in vztrajne moči.

»Sport« bo ime novoosvojenemu ilustriranemu tedniku, ki ga počne še ta mesec izdajati Športna zveza Ljubljana. Prinašal bo poročila in slike o vseh športnih dogodkih po domovini in iz tujine skrbno izbrano gradivo o stanju posameznih panog športa. Vrhunega bo prinašal članke o športu v splošnem, strokovne in poljudne, pospeševal bo turistično in bo obenem glasilo Generalnega komisarijata za tujski promet v Sloveniji. Obsegal bo po vsebini vse športne panoge. Sestava

uredništva in sodelavcev jamči za popoln uspeh lista, kajti najboljši naši športniki bodo delovali pri njem. Namen lista je, pospeševati razvoj športa med Slovenci, dvigniti število športnikov in športnih organizacij, ter jim podajati praktična navodila, potrebne informacije in podatke o športu. Ker bo »Sport« edini športni list med Slovenci, bo nudil zaeno popoln pregled o našem položaju in zmožnostih na športnem polju. Vabimo tedaj vse športnike in prijatelje športa, da se ali naroče na list, cena v naročnini K 4.—, v prodaji K 5.—, ali pa da sporoče športni zvezi, Čopova ulica 19-II. svoj naslov, da jim zameremo vpsolati list na ogled. Dolžnost vseh športnikov pa je, da vneto zbirajo naročnike za svoje prvo glasilo in da pomagajo s tem izdajateljem bolj in bolj povzdigniti list.

Aprovizacija.

a Prekajene svinjske glave, parklji i dr. bo prodajala Vnovčevalnica na prosti stojnici v šolskem drevoredu, dokler bo blaga v zalogi, vsak popoldan od 2. do 5. ure. Cena prekajenim glavam je 18 kron parklji i dr. pa stanejo 12 kron kilogram.

a Uradniška menza v Ljubljani (arena na vrtu Narodnega doma) oddaja veliko množino pomij in jedilnih odpadkov proti primerni odkupnini. Ponudbe na uradniško menzo od 14. ure naprej. Sprejme se istotam vjenka v kuhinjo. (k)

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 8 kron.)

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 8 kron.)

ELEKTROTEHNIKA
»Svetla«, Mestni trg 25.
Verbajs A., Linhartova ulica 4.

FOTOGRAFSKI ATELJEJE:
Grabietz Franjo, Miklošičeva c. 6.
Čunc Franc, Wolfova ulica 6.

GRAMOF. IN GODBENI AVTOM.
Rasberger A., Sodna ulica 5.

JAVNA SKLADIŠČA
»Balkan«, I. Ljublj. javno sklad., Dunajska c. 33. (Tel. 366.)

KAVARNE
»Zvezda«, Ivančič J., Kongres. trg.

KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KNJIGARNE
Jugoslav. knjigarna, Pred škofljo.

KNJIGOVESNICE
Knjižno veznica K. T. D., Kopit. ul. 6.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.
Sax Ivan, Stari trg 8.
Schwab & Bizjak, Dvorni trg 3.

LEKARNE
»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MANUFAKTURNE TRGOVINE
Petkosič Jos., Stari trg 4.
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

MODNI SALONI
Götzl Marija, Židovska ul. 8 in 7.

MODNE TRGOVINE
Kunovar Ivan, Stari trg 10.
Magdič Pavel, Aleksandrova cesta.

OPTIKI
Jurman Karol, Selenburgova ulica.

PARFUMERIJE IN KOSMETIKA
»Uranus«, Mestni trg 11.

POPRAVILA GRAMOFONOV IN GODBENIH AVTOMATOV
Rasberger A., Sodna ulica 5.

TRGOVINE S PAPIRJEM
»Uranus«, Mestni trg 11.

RESTAVRACIJE
»Perles«, Prešernova ulica.

SOBNO SLIKARSTVO
Žuran Martin, Mestni trg 12.

STAVBENA PODJETJA
Černe Andrej, Sv. Petra cesta 23.
Treo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10.

SPEDIJSKA PODJETJA
»Balkan«, Dunaj. c. 33. (Tel. 366.)
Uher F. & A., Selenburgova ulica 4. (Tel. 117.)

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.
Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZ. IN POLJED. STROJI
Erjavec & Turk pri »zlati lopati«, Valvazorjev trg št. 7.
Zalta & Žilič, Gosposvetska cesta 10. (Mar. Ter. cesta.)

UGLAŠEVANJE IN POPRAVLJANJE GLASOVIRJEV.
Povše Feliks, Tržaška cesta 45.

ZALOGE POHISTVA
Fajdiga Filip, Sv. Petra cesta 17.

ZAVESE,
vezeno cerkveno perilo, bireti, »Stora«, dr. z o. z., Št. Vid nad Lj.

Proda se: 5 platnene posteljne garniture, 2 namizne garniture, nekaj perila, bel plašček (kazam) za 12 let staro deklico. Poizve se pri g. Demšar, Gosposvetska cesta št. 6. l. na dvorišču od 10—12 ure dopoldne.

Proda se nov črni frak, podšit s svilo. Gosposvetska cesta 10/II.

Vrtnar izurjen v sadjarstvu in zelenjadarstvu se sprejme v stalno službo. Gospodarstvo grajščine Impolca, p. Radna na Dolenjskem.

Sprejme se deklica dobrih krščanskih starišev kot učenka v trgovino z mešanim blagom pri tvrdki Fr. Bernard na Polzeli (Savinjska dolina).

Kupim večjo množino starih vreč za oglje. Množino starih vreč za oglje. Ponudbe na Franc Dolene, industrija, Škofja Loka.

Papir za cigarete! Abadie, Samum, Golub, Ottoman, ter vsakovrstne stročnice in pečatni voski, oddaja na debelo Uranus-papirnica Ljubljana, Mestni trg 11.

Iščem službe na deželi ali v kakem manjšem mestu kot izveščana prodajalka ali pisarniška moč. Ponudbe prosim na upravo tega lista pod šifro »Dežela«.

Službo skladiščnika predelavca ali inkasanta išče mlad mož, ki lahko položi kavcijo. Ponudbe prosim Joško Poljške Dunajska c. 47. Ljubljana.

Išče stanovanje se s dvema sobama, eventualno se kupi vila ali hiša, seveda v Ljubljani. Ponudbe sprejema upravnništvo »Slovenca« pod št. 2355.

Brata Sever zaloga pohištva in tapetarska delavnica, Ljubljana, Gosposvetska cesta, Koltze, priporoča vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah. Vabimo na ogled.

Proda se konj in nova prsna oprema Naslov pri upravi lista pod št. 2376.

Kuharica, dobro izurjena, stara 35—50 let, 160 K mesečne plače se takoj sprejme v graščini Fužine, pošta Dev. Mar. v Polju.

Dekle za vsako delo se sprejme za čez dan od 8 ure zjutraj do 6 ure zvečer. Vprašati Dunajska cesta 36. levo.

Črno vino dalmatinsko 10%, 11% in 12% močno; belo in črno dalmatinsko za steklenice; ter izvrstne rizling letnik 1917 ima v zalogi po zmernih cenah tvrdka

Zidno in strešno opeko, apno, strešno lepenko, šinkafuro, „Watproof“ (a la Ceresit), mi-zarški klej ponuja Ljublj. komerc. družba, Bleiweisova c. 18.

Mestni stavbenik Ivan Bricelj stavbeno podjetje tehnična pisarna, Ljubljana, Štomškova ulica 19 nasproti mestne elektrarne, se priporoča za vsa stavbna dela, napravo načrtov in proračunov. Delo solidno, cene zmerne in najboljše klasificirani delavci. 3377

Proda se: krilovka, flavta, baspozavna in helikon F za godbo na pikah. Obrniti se je na Godbo požarne brambe v Krškem.

Poziv. Oni dve znani gospodični, ki sta prevzeli v Ljubljani na dan Sv. Rešnjega telesa na kolodvoru zaboječek, na katerem je bil napisan naslov: Svetec, Novomesto., z obljubo, da ga oddata na Novomeškem kolodvoru komu od te družine ali pa postrežku, se pozivate, naj zaboječek takoj izročita naslovljencu, drugače je isti prisiljen sodnijsko nastopiti.

Br. Novakovič, veletrgovina vina in žganja Ljubljana (Koltze). Telefon interurban 131.

France Jager tapetnik, Ljubljana, Komenskega ulica 12. (Rokodelski dom)

Nagrade K 10.000 (desettisoč kron) izplačam onemu, kdor mi pripomre, da dobim nazaj jermen, ki mi je bil ukraden v noči od 9. na 10. junija t. l. s parnega stroja v moji tovarni v Metelkovi ulici št. 4. Jermen je 21:30 m dolg in 40 cm širok, zlepljen (brez šiva) specialne strojbe. Če se ga proreže je znotraj oranžasto rumen. Ivan Šiška, tovarna parketov in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 3373

Novo blago za moško obleko, črn žamet, eventualno z vso pripadajočo podlago se proda. — Naslov pove upravnništvo tega lista pod št. 2365.

organista in cerkovnika v Artičah pri Brozicah ob Savi.

Pristno medicinsko riblje olje nudi lekarna Piccoli Ljubljana, Dunajska cesta.

Tvrdka M. Fon Ljubljana, Stari trg 6 ima na razpolago večjo množino sladkorja v zabojih od 50 kg po najnižjih cenah.

Prvovrstno staro banaško vino letnik 1917 in 1918 naravnost od vinogradnikov kupljeno se toči v restavraciji P. KOSAK, preje »pri Ferlincu« Ljubljana Krekov trg.

Sodarske pomočnike ter vajence Franjo Replić, sodarski mojster, Ljubljana, Kolezijska ulica 18. (Trnovo). 2383

Jakob Accetto stavbeno podjetje Ljubljana, Tabor 2 se priporoča za vsa, v stavbeno stroko spadajoča dela.

Cene padle. Vsled padca tujih valut izvrstna francoska angleška italijanska kolesna pnevmatika gladka in gorska v ceni znatno znižana. J. GOREC Gosposvetska cesta 14.

Išče se sposobno oboje za parne žage, rudokope in štirovaču in sicer; 1. dva strožno izveščana opravitelja za parne žage 2. trije strojniki 3. štirje žagarji (gateristi) 4. dva brusarja za pile 5. dva knjigovodji, katera so obenem večša korespondenca 6. dva blagajnika 7. dva kantinerja, eden s kavcijo od K 50.000.—, drugi s kavcijo od 20.000.— 8. dva skladiščnika drv 9. dva šoferja za toverne avtomobile 10. štirje ključavničarje. 2350

Pravniško delo P. KOSAK, preje »pri Ferlincu« Ljubljana Krekov trg.

Hišo z gostilno ali trgovino na deželi v kakem prometnem kraju blizu železnice iščem v najem. Začetek lahko takoj. Resne ponudbe pod »Gostilna 2384« na upravo lista. 2384

Prispevajete za sklad S. L. S.

Parni stroj (ali lokomobil) dobro ohranjen od 30 HP naprej, se takoj kupi. Ponudbe pod »Parni stroje 2328 na upravo »Slovenca«

Namizno olje na debelo vedno 5—10% ceneje kot drugod. Stalno skladišče v Zagrebu. Cenjene naročbe vedno naravnost pri producentu: VLADIMIR JALIC, ZAGREB, PANTOVČAK 11. 2346

»VELEBIT«, d. d. za izkoriščavanje gozdov in rudnikov, Zagreb, Gajeva ulica 35.

Zahvala. Za sočustvovanje ob boleznih in smrti našega ljubljenega soproga, očeta, starega očeta, gospoda Josip Ovčjaka za poklonjeno krasno cvetje in častno spremstvo za njegovi zadnji poti izrekamo vsem, posebno č. duhovščini, gasilnemu društvu in obrtni zadrugi, našo najiskrenejšo zahvalo. Kranj, 14. junija 1920. Žalujoči ostali.

F. J. Peneš, Moste pri Ljubljani razpošilja na drobno in debelo v vsaki množini: sladkor, kavo, cikorijo, papriko, poper, rozine, namizno olje, kis, milo, pralni prašek ter vsakovrstno špecijsko in kolonialno blago po najnižjih dnevnih cenah ter se za množična naročila priporoča. 2377

Državno nadzorstvo posestiva Davida Egger-Hodiše. St. 59. Rožek, 11. junija 1920

Proda se 1200 m³ stoječega mešanega iglastega lesa, ki se nahaja na posestvu Davida Egger v Dobajni pri Hodišah nad Hodiškim jezeru na Koroškem. — Pismene ponudbe za ta les na panju je vložiti na upravo posestva Davida Egger Ing. Mirko Šušteršič v Rožku-Koroško do 25. junija t. l. — Natančna pojasnila daje imenovani upravitelj. 2371

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Proda se 1200 m³ stoječega mešanega iglastega lesa, ki se nahaja na posestvu Davida Egger v Dobajni pri Hodišah nad Hodiškim jezeru na Koroškem. — Pismene ponudbe za ta les na panju je vložiti na upravo posestva Davida Egger Ing. Mirko Šušteršič v Rožku-Koroško do 25. junija t. l. — Natančna pojasnila daje imenovani upravitelj. 2371

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.

Blagajnika, korespondenta, likvidatorja in saldakontista išče banka za takoj. — Le prvovrstne moči, začetniki izključeni. — Pismene ponudbe s spričevall in zahtevami o plači je nasloviti na »Zadružno zvezo« v Ljubljani.